

KLAGANDE

Golfrest Syd AB, 556840-3785

MOTPART

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 7 juni 2019 i mål nr 5937-19,
se bilaga A

SAKEN

Återkallelse av serveringstillstånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och Arbetsmarknads-
och socialnämnden i Malmö kommuns arbetsutskotts beslut.

YRKANDEN M.M.

Golfrest Syd AB yrkar att kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och återförvisar ärendet dit. Bolaget anför följande. Beslutet om återkallelse av serveringstillstånd har inte fattats i behörig ordning och av rätt instans eftersom nämnden enligt 6 kap. 38 § kommunallagen (2017:725) inte har haft rätt att delegera beslutet till arbetsutskottet. Det är fråga om myndighetsutövning mot enskild inte bara när ett sådant beslut riktar sig mot en fysisk person utan även när det riktar sig till en juridisk person som inte hör till det allmänna. Frågan om att få behålla ett serveringstillstånd får i princip alltid anses vara av mycket stor betydelse för en enskild näringsidkare och inte sällan kan en fortsatt drift vara helt beroende av om man får

behålla tillståndet. Att beslut i vissa typer av ärenden anses vara vanligt förekommande i en kommunal nämnds verksamhet, och därför kan betraktas som rutinmässiga, saknar betydelse i detta sammanhang.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Enskilda i kommunallagens sammanhang avser enskilda kommunmedlemmar och inte näringsidkare. En näringsidkare kan inte sägas lida skada på samma sätt som en enskild. Bestämmelsen i 6 kap. 38 § kommunallagen ska ses ur ett verksamhetsperspektiv. I kommunens uppgifter ingår normalt att fatta beslut enligt alkohollagen (2010:1622). Det är därför endast om det enskilda ärendet av någon anledning är principiellt viktigt som det inte omfattas av möjligheten till delegering. Förevarande ärende är inte av principiell beskaffenhet.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

En första fråga i målet är om nämndens arbetsutskott, efter delegation från nämnden, har haft rätt att fatta det överklagade beslutet om återkallelse av serveringstillstånd.

En nämnd får enligt 6 kap. 37 § kommunallagen uppdra åt ett utskott att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Av 6 kap. 38 § 3 kommunallagen följer att beslutanderätten inte får delegeras när det gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Kammarrätten anser att det aktuella beslutet om återkallelse av serveringstillstånd innebär myndighetsutövning mot enskild. Att beslutet rör en juridisk person medför inte någon annan bedömning.

Enligt förarbetena till kommunallagen är beslut om återkallelse av beviljade tillstånd, såsom färdtjänstillstånd, exempel på ärenden som inte kan delegeras (prop. 2016/17:171 s. 378).

Ett beslut om återkallelse av serveringstillstånd är en mycket ingripande åtgärd som vanligtvis är av stor betydelse för den enskilde näringsidkaren. Ett sådant beslut kan få stor ekonomisk betydelse och inverkan på näringsidkarens möjlighet att fortsätta driva sin verksamhet. Kammarrätten anser därför att ett ärende om återkallelse av serveringstillstånd normalt sett är av större vikt på så sätt att det omfattas av delegationsförbudet i 6 kap. 38 § kommunallagen. Det har inte kommit fram några omständigheter som medför en annan bedömning för det nu aktuella ärendet.

Kammarrätten anser därför att nämndens arbetsutskott inte har haft laglig rätt att på nämndens vägnar besluta om återkallelse av bolagets serveringstillstånd. Förvaltningsrättens dom och nämndens arbetsutskotts beslut ska därför undanröjas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Gertrud Forkman

Magnus Lundberg

Martina Palmgren
referent

/Johanna Grundberg

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 2

DOM
2019-06-07
Meddelad i Malmö

Mål nr
5937-19

KLAGANDE

Golfrest Syd AB, 556840-3785

Ombud: Johan Hinton
Rusthållarevägen 20
238 43 Oxie

MOTPART

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Arbetsmarknads- och socialnämndens beslut den 16 maj 2019

SAKEN

Tillämpning av alkohollag (2010:1622); återkallelse av tillstånd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 505607

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: kansli2.fma@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND, YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommun (fortsättningsvis nämnden) beslutade den 16 maj 2019 att återkalla Golfrest Syd AB:s serveringstillstånd. Beslutet motiverades med att bolaget inte längre uppfyller alkohollagens krav på ekonomisk lämplighet. Av beslutet framgår att nämnden beaktat följande omständigheter. Golfrest Syd AB har vid upprepade tillfällen brustit i alkohollagens krav på ekonomisk lämplighet. Bolaget har drivits i likvidationspliktigt tillstånd sedan år 2013, och bolaget har i strid med aktiebolagslagen inte upprättat en kontrollbalansräkning. I oktober 2017 meddelades Golfrest Syd AB en varning på grund av brister i den ekonomiska lämpligheten, och bolaget gavs en frist om nio månader att inkomma med handlingar som visat att aktiekapitalet återställts. Golfrest Syd AB har kommit in med en kontrollbalansräkning där det framgår att aktiekapitalet per den 30 september 2018 var 43 195 kr. Det registrerade aktiekapitalet är 50 000 kr, och bolaget har därmed inte återställt aktiekapitalet. Golfrest Syd AB har uppgett att det gjorts aktieägartillskott, men har inte kunnat ge en tillfredsställande redogörelse för var de tillskjutna medlen kommer ifrån, och det kan inte konstateras att beskattade medel använts. Golfrest Syd AB, två närstående bolag och dess företrädare har även brustit i ekonomisk lämplighet genom att ådra sig betalningsuppsmaningar för underskott på skattekonto. Ett närstående bolag har försatts i konkurs, och av det bolagets förvaltarberättelse framgår att bokföringsskyldigheten inte uppfyllts och att ingen kontrollbalansräkning upprättats då aktiekapitalet varit förbrukat. Vidare har Golfrest Syd AB lämnat in restaurangrapporter för sent. De ekonomiska bristerna är upprepade och av så allvarlig art att en varning inte kan anses vara en tillräcklig åtgärd.

Golfrest Syd AB överklagar beslutet och yrkar att det ska upphävas. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Golfrest Syd AB är en del av en företagsgrupp som driver golfbanorna Rönneback, Sofiedal och Kvarnby i Malmö stad. Det har varit ett par ekonomiskt tuffa år, men nu syns äntligen ljusning. Golfrest Syd AB har under 2019 kommit igång riktigt bra. Man har fått koll på kostnaderna på ett bättre sätt än tidigare, ökat sin försäljning och fått in bokningar av större middagsarrangemang än tidigare. För att kunna attrahera golfspelare krävs att det finns tillgång till förtäring och drycker. Att mista serveringstillståndet vore en katastrof för hela företagsgruppen, verksamheten och de arbetstillfällen som följer med denna.

I en handbok av Björn Lundén står följande att läsa under ämnet kontrollbalansräkning. *"Om bolagets egna kapital förbättras under tiden som arbetet med att göra kontrollbalansräkning pågår, t ex genom goda affärer, ett ovillkorat aktieägartillskott eller ett koncernbidrag, behöver kontrollbalansräkningen inte göras klar. Det finns ju då inte längre någon anledning att anta att bolaget har kapitalbrist. Om kontrollbalansräkningen visar att bolagets egna kapital är minst halva det registrerade aktiekapitalet så behöver inget mer göras. Bolaget kan fortsätta verksamheten som vanligt och någon bolagsstämma behöver inte hållas fr att ta ställning till kontrollbalansräkningen. Givetvis måste man noggrant följa upp bolagets ekonomi i fortsättningen."*

Inledningsvis lämnades lån till Golfrest Syd AB. Även om det bokföringsmässig blev förlust, så kunde leverantörer och myndigheter betalas och ingen frågade efter kontrollbalansräkning. Hösten 2017 ombads bolaget att göra en kontrollbalansräkning, då aktiekapitalet varit förbrukat sedan år 2013. En kontrollbalansräkning utfördes, och i den uppnåddes inte fulla 50 000 kr, men väl 43 195 kr, vilket är rimligt eftersom ett företag får förbruka upp till hälften av sitt aktiekapital. Orsaken till tidigare meddelad varning har alltså åtgärdats. Bolaget har agerat i god tro vad gäller återställande av aktiekapitalet, och om detta trots allt inte varit tillräckligt så är det ett

mycket beklagligt missförstånd. Johan Hinton, som är ägare till Golfrest Syd AB, är beredd att säkerställa att detta aldrig kan ske igen och har därför ställt ut en kapitaltäckningsgaranti.

Pengar har överförts från ett annat bolag i omgångar. I det överförande bolaget utförs revision årligen av en godkänd revisor. Om pengar sätts in från ett momsregistrerat företag till ett annat via bank, så kan pengarna inte rimligen vara något annat än deklarerade.

Det är beklagligt att två inbetalningar till Skatteverket under år 2017 och 2018 varit sena, men skulderna har inte hamnat hos Kronofogden. Eventuella straffavgifter har betalats. För att säkerställa att detta inte kommer att ske igen ska revisorn framöver göra alla skatteinbetalningar direkt, på löpande uppdrag av Golfrest Syd AB.

Återkallelse av serveringstillstånd bör vara en åtgärd som är avsedd för allvarligare och mera återkommande förseelser.

Till stöd för sin talan åberopar Golfrest Syd AB kapitaltäckningsgaranti utfärdad av Johan Hinton den 27 maj 2019.

Nämnden motsätter sig ändring av det överklagade beslutet och yrkar att överklagandet avslås. Nämnden anför bl.a. följande till stöd för sin inställning. Johan Hinton var verkställande direktör i Hinton City Golf AB. Innan det bolaget försattes i konkurs 2017, så hade bolaget restförts för skulder uppgående till över 600 000 kr i november och december 2016. Av förvaltarberättelsen framgår att ingen kontrollbalansräkning upprättats då det egna kapitalet var förbrukat.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Fråga är i målet om nämnden haft fog för sitt beslut att återkalla Golfrest Syd AB:s serveringstillstånd.

För att en sökande ska beviljas serveringstillstånd fordras bl.a. att han eller hon med hänsyn till personliga och ekonomiska förhållanden är lämplig att utöva verksamheten (8 kap. 12 § alkohollagen).

En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarligare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande eller inte följer de bestämmelser som gäller för servering enligt alkohollagen eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (9 kap. 17 § alkohollagen).

En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om tillståndshavaren brutit mot alkohollagen eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen rättats till (9 kap. 18 § första stycket, tredje punkter alkohollagen).

När det gäller serveringstillstånd för en juridisk person måste alkohollagens lämplighetskrav även riktas mot den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i rörelsen, t.ex. verkställande direktör, styrelseledamot, delägare eller aktieägare med betydande aktieinnehav. Kravet på skötsamhet och personlig lämplighet kvarstår även efter det att tillstånd beviljats. Ekonomisk misskötsamhet, även sådan som inte är brottslig, är exempel på sådan personlig olämplighet som ska föranleda omprövning av tillstånd. Det måste förflyta en ganska lång tid innan tillstånd kan komma i fråga när en sökande varit inblandad i konkurs. För att ett tillstånd ska få meddelas eller

behållas krävs ekonomisk skötsamhet. Ekonomiskt misskötsamma tillståndshavare kan på ett otillbörligt sätt skaffa sig konkurrensfördelar och göra det svårt för seriösa tillståndshavare att hävda sig, vilket leder till en osund utveckling för branschen och kan medföra risk för att servering av alkoholdrycker missköts. Den som drar sig undan från beskattning eller på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska åligganden gentemot det allmänna är därför inte lämpad att inneha tillstånd enligt alkohollagen. Som exempel nämns misskötsel av skatte- och avgiftsinbetalningar, allvarligt åsidosättande av bokförings- och uppgiftsskyldigheter. Det fordras att tillståndshavaren fullgör sina åligganden självmant. Misskötsamheten behöver inte vara uppsåtlig eller straffbelagd för att tillstånd ska återkallas, utan det är tillräckligt att det uppvisats ett beteende som innebär ett systematiskt åsidosättande av skyldigheter som medborgare eller näringsidkare. Som exempel på betydande ekonomisk misskötsamhet som inte är brottslig nämns bl.a. upprepade restföringar, brutna avbetalningsplaner, ökande skuld trots avbetalning, skattebetalning först vid konkursansökan och fortsatt drift av en rörelse i likvidationspliktigt skick. Även en seriös företagare kan under en kortare tidsperiod råka i ekonomiska svårigheter, och enbart en eller ett fåtal restförda skatte- och avgiftsskulder m.m. bör, om det inte rör sig om betydande belopp, normalt inte diskvalificera en tillståndshavare. Öppna kontakter med Kronofogden får normalt anses tyda på att tillståndshavaren ändå är seriös. Det är väsentligt att bedöma hur skulden uppkommit, om det rör sig om upprepade försummelser och om tillståndshavaren visat vilja att betala. (prop. 1994/95:89 s. 102 ff).

Återkallelse av serveringstillstånd är en ingripande åtgärd. En erinran eller en varning torde kunna vara förstahandsalternativ vid överträdelse av alkohollagen. Om en tillståndshavare tidigare har tilldelats en varning och gör sig skyldig till en ny förseelse som inte endast är bagatellartad eller underlåter att rätt till missförhållande som föranlett varningen bör man överväga att dra in tillståndet. Vid bedömningen bör hänsyn tas till varningens art, tiden

som förflutit mellan olika händelser och den aktuella förseelsen. En återkallelse behöver dock inte alltid föregås av en varning. (prop. 2009/10:125 s. 117 f).

Av 25 kap. 13 § aktiebolagslagen framgår att styrelsen genast skall upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital, beräknat enligt 25 kap. 14 § samma lag, understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet. Bestämmelsen kompletteras av ytterligare andra bestämmelser som tillsammans har som övergripande syfte att sätta upp gränser för hur långt en förlustbringande verksamhet ska få fortsätta, innan den måste avbrytas genom likvidation. Regleringen syftar till att skydda såväl befintliga som tillkommande borgenärer, men också att ge aktieägarna rådrom att vidta lämpliga åtgärder i ett underkapitaliserat bolag. Det medansvar som följer av bestämmelserna utgör ett påtryckningsmedel för att få styrelsen att följa det handlingsmönster som lagen föreskriver (NJA 2005 s. 792). Av förarbeten till bestämmelsen framgår att den tid inom vilken kontrollbalansräkning ska upprättas inte bör kunna bli längre än någon eller ett par månader (prop. 200/01:150 s. 91).

Golfrest Syd AB:s årsredovisningar räkenskapsåren 2013 - 2017 har visat sådan kapitalbrist som inneburit att styrelsen varit förpliktigad att genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning. Trots detta så har kontrollbalansräkning upprättats först per den 30 september 2018, efter det att nämnden hösten 2017 meddelade Golfrest Syd AB en varning med anledning av ekonomisk misskötsel.

Av utredningen i målet framgår att Golfrest Syd AB varit sen med betalning av skatter och att det förekommit betalningsuppmaningar vid tre tillfällen, varav två tillfällen efter meddelad varning. Av utredningen framgår vidare att Johan Hinton, som är ledamot i Golfrest Syd AB, betalat in skatter för sent och att det förekommit betalningsuppmaningar vid sju tillfällen, av

vilka tre förekommit efter meddelad varning. Johan Hinton är också suppleant och tecknar firma i det till Golfrest Syd AB närstående bolaget Hinton Golf Holding AB (559021-3426), vilket fått betalningsuppsmaning avseende skatt vid tre tillfällen, varav två tillfällen förekommit efter meddelad varning.

Redan detta innebär att Golfrest Syd AB och person med betydande inflytande i bolaget, trots tidigare varning, har underlåtit att självant fullgöra sina förpliktelser enligt aktiebolagslagen och har åsidosatt sina ekonomiska förpliktelser gentemot samhället. Denna brist vad gäller ekonomisk skötsamhet har utgjort tillräckliga skäl för nämnden att återkalla Golfrest Syd AB:s serveringstillstånd. Vad Golfrest Syd AB anført i målet föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Peter Kristiansson

I avgörandet har nämndemännen Lars Dahlstam, Peter Isacson och Ingrid Karlsson deltagit. Rätten är enig.

Lisa Sigfrid har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.